

Czwartek, 27 września 2007 r.

TEKSTY PRZYJĘTE

P6_TA(2007)0416

Biblioteki cyfrowe

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie i2010: europejska biblioteka cyfrowa (2006/2040(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „i2010: biblioteki cyfrowe” (COM(2005)0465),
  - uwzględniając zalecenie Komisji 2006/585/WE Komisji z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie digitalizacji i udostępnienia w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych⁽¹⁾,
  - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie digitalizacji i udostępniania w Internecie dorobku kulturowego oraz w sprawie ochrony zasobów cyfrowych⁽²⁾,
  - uwzględniając dyrektywę 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym⁽³⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie grupy ekspertów wysokiego szczebla z dnia 18 kwietnia 2007 r. w sprawie praw autorskich i ochrony zasobów cyfrowych oraz w sprawie dzieł osieroconych i dzieł o wyczerpanym nakładzie,
  - uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Informacja naukowa w epoce cyfrowej: dostęp, rozpowszechnianie i konserwacja” (COM(2007)0056),
  - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A6-0296/2007),
- A. mając na uwadze, że kultura jest czynnikiem ułatwiającym jednoczenie się, wymianę i współuczestnictwo, przez co przyczynia się do przybliżenia Unii Europejskiej obywatelom oraz sprzyja pogłębianiu i wyrażaniu rzeczywistej tożsamości europejskiej,
- B. mając na uwadze, że niezbędne jest zagwarantowanie promocji, zachowania i możliwie najszerszego upowszechniania bogactwa i różnorodności europejskiego dziedzictwa kulturowego,
- C. mając na uwadze, że państwa członkowskie i instytucje kulturalne, w szczególności biblioteki, powinny odgrywać decydującą rolę w tym zakresie, tak na poziomie krajowym, jak regionalnym i lokalnym,
- D. mając na uwadze, że należy koniecznie uwzględnić szybki rozwój nowych technologii oraz wynikającą z niego ewolucję praktyk kulturowych,
- E. mając na uwadze, że Internet stał się dla znacznej liczby obywateli, w szczególności dla młodzieży, jedną z głównych dróg dostępu do wiedzy i nauki,

⁽¹⁾ Dz.U. L 236 z 31.8.2006, str. 28.

⁽²⁾ Dz.U. C 297 z 7.12.2006, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 167 z 22.6.2001, str. 10.

Czwartek, 27 września 2007 r.

- F. mając na uwadze, że pierwszorzędną sprawą jest zagwarantowanie w tym środowisku cyfrowym powszechnego dostępu do europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz zapewnienie ochrony tego dziedzictwa z myślą o przyszłych pokoleniach, a także tworzenie dzięki temu naszej pamięci zbiorowej,
- G. mając na uwadze, że digitalizacja na wielką skalę oraz udostępnienie on-line europejskiego dziedzictwa kulturowego są głównymi drogami do osiągnięcia wspomnianego celu,
- H. mając na uwadze, że europejskie dziedzictwo kulturowe odzwierciedla różnorodność Europy oraz że z tego względu należy zapewnić dostęp do niego w wielu językach,
- I. mając na uwadze, że konieczne jest prowadzenie spójnej polityki w zakresie digitalizacji i ochrony dzieł zarejestrowanych w formie cyfrowej, w celu uniknięcia nieodwracalnej utraty treści kulturowych przy ścisłym poszanowaniu praw autorskich i pokrewnych,
- J. mając na uwadze, że poza oczywistymi wartościami dla kultury digitalizacja europejskiego dziedzictwa kulturowego przyniesie również korzyści w innych obszarach działalności, w szczególności w dziedzinie edukacji, nauki, badań naukowych, turystyki i mediów,
- K. mając na uwadze, że celem masowej digitalizacji zasobów kultury nie jest wyparcie ich tradycyjnych form ani konkutowanie z ich tradycyjnymi formami, lecz równoległe tworzenie wiarygodnych materiałów cyfrowych wysokiej jakości,
- L. mając na uwadze, że technologia cyfrowa stanowi ponadto doskonałe narzędzie w służbie osób niepełnosprawnych, pozwalające adaptować wspomniane zasoby do ich potrzeb,
- M. mając jednak na uwadze, że dotychczas jedynie bardzo nieznaczna część europejskiego dziedzictwa kulturowego została zarejestrowana w formie cyfrowej oraz że postępy w państwach członkowskich czynione są w bardzo różnym tempie,
- N. mając na uwadze, że publiczne środki finansowe przeznaczone na masową digitalizację nie wystarczają do realizacji tak szeroko zakrojonego projektu,
- O. mając na uwadze, że inicjatywy w zakresie digitalizacji pozostają bardzo fragmentaryczne oraz że większość już zdobytych doświadczeń na poziomie wspólnotowym jest ciągle nieznaną i nie daje łatwego, bezpośredniego i wielojęzycznego dostępu do całokształtu dzieł składających się na europejskie dziedzictwo kulturowe,
- P. mając na uwadze, że niezbędne jest stworzenie narzędzia powszechnego użytku, które zagwarantuje powszechny i natychmiastowy dostęp do europejskiego dziedzictwa kulturowego, niezależny od miejsca pobytu użytkowników, oraz będzie sprzyjało przyspieszeniu digitalizacji,
- Q. mając w związku z tym na uwadze, że należałoby oprzeć się na istniejących inicjatywach europejskich, takich jak Biblioteka Europejska (TEL), która już oferuje dostęp do dokumentów ze zbiorów europejskich bibliotek narodowych i umożliwi konsultowanie zasobów cyfrowych i bibliograficznych 23 spośród 47 bibliotek narodowych, projekt TEL-ME-MOR, mający na celu włączenie 10 bibliotek narodowych z nowych państw członkowskich, projekt EDL, mający na celu włączenie 9 innych bibliotek narodowych w ramach UE/AELE oraz Europeana, łączący biblioteki narodowe Francji, Węgier i Portugalii,

Europejska biblioteka cyfrowa — oblicze Europy zjednoczonej w różnorodności

1. zaleca etapową realizację projektu europejskiej biblioteki cyfrowej w formie jednego punktu bezpośredniego i wielojęzycznego dostępu do europejskiego dziedzictwa kulturowego;
2. podkreśla, że wprawdzie ostatecznym celem jest stworzenie narzędzia obejmującego wszystkie kategorie dorobku kulturowego, w tym treści audiowizualne, jednak w początkowej fazie europejska biblioteka cyfrowa musi koncentrować się na potencjale oferowanym przez materiały tekstowe wolne od praw autorskich;

Czwartek, 27 września 2007 r.

3. zwraca się w związku z tym do wszystkich bibliotek europejskich, aby udostępniły europejskiej bibliotece cyfrowej dzieła, które nie są objęte prawami autorskimi i których formą cyfrową już dysponują;
4. zachęca uniwersytety europejskie i pozostałe uczelnie wyższe do umożliwienia dostępu do prac doktorskich i innych prac naukowych związanych z tematami i dziedzinami odnoszącymi się do europejskiego dziedzictwa kultury na warunkach do ustalenia i przy pełnym poszanowaniu praw autorskich,
5. zachęca inne europejskie instytucje kulturalne, w tym regionalne i lokalne, do udziału w tym projekcie, aby odzwierciedlał on bogactwo i różnorodność kultury europejskiej; zachęca ponadto muzea do digitalizacji archiwów, aby mogły one zostać zintegrowane w omawianym projekcie;
6. podkreśla ponadto, że celem europejskiej biblioteki cyfrowej nie jest posiadanie wyłączności na upowszechnianie treści, lecz koordynacja dostępu do dzieł zarejestrowanych w formie cyfrowej;
7. zachęca do wyboru i stosowania wspólnych norm, na podstawie istniejących i przystosowanych formatów, w celu zapewnienia interoperacyjności zasobów, niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania europejskiej biblioteki cyfrowej, stopniowo przejmując przyjęte języki metadanych (Dublin Core, itp.);
8. zachęca państwa członkowskie do kontynuacji wysiłków na rzecz przyspieszenia tempa digitalizacji treści kulturowych w celu osiągnięcia satysfakcjonującej ilości zasobów;
9. zachęca w związku z tym państwa członkowskie, aby opracowały, w porozumieniu z instytucjami kulturalnymi, plany digitalizacji na szczeblu krajowym lub regionalnym, w celu utworzenia europejskiej kartografii wszystkich działań z zakresu digitalizacji, co umożliwi synergię, działając zawsze w sposób pozwalający na uniknięcie powielania wysiłków i kosztów, w sytuacji gdy wiele instytucji publicznych i prywatnych już dokonało lub właśnie dokonuje całościowej lub częściowej digitalizacji swoich zbiorów, uznając, że konieczna jest inwentaryzacja już wykonanej pracy według rodzajów instytucji;
10. zachęca do ścisłej współpracy państw członkowskich i instytucji kulturalnych, a także do wymiany dobrych wzorców w zakresie digitalizacji i udostępniania dzieł oraz w zakresie ochrony zasobów cyfrowych;
11. podkreśla ponadto, że europejska biblioteka cyfrowa będzie pomocna w badaniach naukowych nad digitalizacją, interoperacyjnością i ochroną zasobów cyfrowych, zwłaszcza za pośrednictwem ośrodków kompetencji utworzonych przez Komisję, gdyż europejska biblioteka cyfrowa nie może ujrzeć światła dziennego bez silnego wkładu badań naukowych i rozwoju;
12. podkreśla, iż konieczne jest wspieranie innowacji i badań naukowych w dziedzinie wielojęzyczności;
13. przypomina, że o ile programy wspólnotowe nie pozwalają na finansowanie digitalizacji jako takiej, konieczne jest wprowadzanie nowych metod finansowania, w tym w partnerstwie z sektorem prywatnym, lecz w sposób pozwalający na uniknięcie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, różnego tempa digitalizacji w różnych państwach członkowskich;

Struktura i zawartość europejskiej biblioteki cyfrowej — wspólny wielojęzyczny punkt dostępu do europejskiego dziedzictwa kulturowego

14. zachęca do utworzenia wspólnego interfejsu umożliwiającego dostęp do zbiorów, których jakość i wiarygodność są gwarantowane, poprzez zintegrowaną wyszukiwarkę pojmowaną jako narzędzie służące do wyszukiwania meta-informacji i do bezpośredniego wyszukiwania tekstu w przypadku zdigitalizowanych dokumentów tekstowych;

Czwartek, 27 września 2007 r.

15. podkreśla znaczenie stworzenia wielojęzycznego interfejsu pozwalającego na bezpośredni dostęp do poszukiwanych treści we wszystkich językach Unii Europejskiej, zapewniając nie tylko tradycyjne wyszukiwanie według autora lub tytułu, lecz także wyszukiwanie według tematu lub słów kluczowych, w przypadku którego wyniki powinny zawierać dane referencyjne dotyczące wszystkich bibliotek biorących udział w projekcie, we wszystkich językach katalogu;
16. zachęca także do wdrażania innowacyjnych, nowoczesnych funkcji dostosowanych do potrzeb wszystkich użytkowników;
17. podkreśla korzyści wynikające ze stworzenia i zorganizowania europejskiej biblioteki cyfrowej wokół zbioru środków i możliwości technicznych ułatwiających tworzenie, badania i korzystanie z informacji, oraz korzyści płynące z nieograniczania katalogu cyfrowego do dzieł europejskich;
18. precyzuje ponadto, że byłoby wskazane, aby nie zawężać europejskiego dziedzictwa kulturowego do całokształtu dzieł przynależnych Unii Europejskiej, lecz uwzględnić również wkład kulturowy innych krajów europejskich;
19. uściśla przy tym, że wprowadzie europejskie dziedzictwo kulturowe składa się w znacznej części z dzieł należących do domeny publicznej, jednak nie ogranicza się do tej jednej kategorii;
20. przypomina w związku z tym, że należy odróżniać dzieła należące do domeny publicznej od dzieł objętych prawami autorskimi, w tym dzieł osieroconych i dzieł o wyczerpanym nakładzie, oraz przewidzieć różne metody postępowania w odniesieniu do każdej z tych kategorii, dostosowane do poszczególnych sektorów działalności;
21. popiera powołanie wspomnianej grupy ekspertów wysokiego szczebla, a zwłaszcza jej propozycje dotyczące katalogowania dzieł osieroconych i dzieł o wyczerpanym nakładzie oraz opracowania mechanizmów ułatwiających poszukiwanie posiadaczy praw autorskich;
22. podkreśla, że propozycje sformułowane przez grupę ekspertów wysokiego szczebla w pierwszym sprawozdaniu dotyczą głównie sektora wydawniczego oraz że decyzja w sprawie rozszerzenia omawianych propozycji na inne sektory powinna zostać podjęta w porozumieniu z ich przedstawicielami;
23. stwierdza, że byłoby wskazane, w późniejszym etapie, aby europejska biblioteka cyfrowa mogła w miarę możliwości proponować, obok dokumentów wolnodostępnych, dokumenty podlegające prawom autorskim, przy ścisłym przestrzeganiu krajowych, wspólnotowych i międzynarodowych przepisów prawnych dotyczących własności intelektualnej;
24. podkreśla, że wszelkie decyzje zmierzające w tym kierunku muszą być podejmowane we współpracy z wszystkimi zainteresowanymi stronami, w szczególności z autorami, wydawcami i księgarzami;
25. proponuje, aby za pośrednictwem europejskiej biblioteki cyfrowej użytkownicy mogli wyszukiwać dokumenty zarejestrowane w formie cyfrowej, obrazy i teksty, o dowolnym charakterze i swobodnie z nich korzystać — w całości, w przypadku dzieł nieobjętych prawami autorskimi, bądź w krótkich fragmentach, w przypadku dzieł chronionych prawami autorskimi, za zgodą posiadaczy praw;
26. proponuje przewidzenie możliwości wirtualnego przeglądania dzieła objętego prawami autorskimi za pośrednictwem wyspecjalizowanych stron internetowych posiadających gwarancje bezpiecznego dostępu, jakich żądają posiadacze praw;
27. proponuje, aby w tym ostatnim przypadku europejska biblioteka cyfrowa działała po prostu jako miejsce przekazu informacji;
28. wskazuje, że dostęp do całości chronionego dokumentu mógłby być możliwy poprzez wyspecjalizowane strony internetowe, za zgodą posiadaczy praw autorskich i w zamian za godziwą zapłatę;

Zarządzanie i nadzór

29. wzywa do powołania komitetu zarządzającego, w łonie którego znaczącą rolę odgrywałyby instytucje kultury określające cele i kierunki działania europejskiej biblioteki cyfrowej, zapewniając jednocześnie koordynację, zarządzanie i monitorowanie jej działalności;

Czwartek, 27 września 2007 r.

30. zachęca do koordynowania grup powołanych przez Komisję, a przede wszystkim grupy ekspertów z państw członkowskich zajmującej się digitalizacją i ochroną zasobów cyfrowych oraz ww. grupy ekspertów wysokiego szczebla, w celu osiągnięcia rzeczywistej synergii na szczeblu europejskim;
31. sugeruje utworzenie na szczeblu europejskim jednostki koordynującej, odpowiadającej TEL, na rzecz funduszy krajowych muzeów i archiwów, które zarządzają wszelkiego rodzaju elementami zdigitalizowanymi związanymi z europejskim dziedzictwem kultury w celu zintegrowania ich z systemem wyszukiwania europejskiej biblioteki cyfrowej;
32. podkreśla ponadto, że europejska biblioteka cyfrowa, harmonijnie włączona w systemy edukacyjne, ułatwi dotarcie do europejskiej młodzieży i będzie mogła przybliżyć młodym ludziom dziedzictwo kulturowe i literackie, jednocześnie ucząc ich korzystania z nowych technologii i przeciwdziałając przepaści cyfrowej;
33. uważa za konieczne zintensyfikowanie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk z innymi instytucjami europejskimi, takimi jak Europejska Komisja Ochrony i Dostępu z instytucjami z krajów trzecich, takimi jak Biblioteka Kongresu Stanów Zjednoczonych, ze stowarzyszeniami międzynarodowymi, takimi jak Międzynarodowa Federacja Stowarzyszeń Bibliotekarzy i Bibliotek, z organizacjami publicznymi i prywatnymi, takimi jak Online Computer Library Center, i innymi, próbując tam, gdzie jest to możliwe, wykorzystywać zawsze już przetestowane i działające oprogramowanie i rozwiązania;
34. zachęca do promowania, eksponowania i udostępnienia europejskiej biblioteki cyfrowej, poprzez obszerne informowanie na wszystkich poziomach oraz stworzenie logo, dzięki któremu będzie ona rozpoznawalna;
35. zaleca w związku z tym, aby część środków przydzielonych europejskiej bibliotece cyfrowej przeznaczona została na jej promocję u możliwie jak najszerszego odbiorcy;
36. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządóm i parlamentom państw członkowskich.

P6_TA(2007)0417

Skuteczność i równy dostęp do europejskich systemów kształcenia i szkolenia

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 września 2007 r. w sprawie skuteczności i równego dostępu do europejskich systemów kształcenia i szkolenia (2007/2113(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie skuteczności i równego dostępu do europejskich systemów kształcenia i szkolenia (COM(2006)0481),
- uwzględniając wniosek dotyczący zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie (COM(2006)0479),
- uwzględniając swoje stanowisko przyjęte w drugim czytaniu w dniu 25 października 2006 r. dotyczące przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program działań w zakresie uczenia się przez całe życie⁽¹⁾ oraz decyzję nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiającą program działań w zakresie uczenia się przez całe życie⁽²⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 313 E z 20.12.2006, str. 187.

⁽²⁾ Dz.U. L 327 z 24.11.2006, str. 45.